

ÚVOD - OBLASTI CHOVU ZVĚŘE

Zákon o myslivosti ve svém ustanovení § 3 odst. 3 zákona praví: „*Normované stavy zvěře se uvádí i pro oblasti chovu zvěře, které vymezuje na návrh jednoho nebo více držitelů honiteb rozhodnutím orgán státní správy myslivosti. Oblastí chovu zvěře je souvislé území tvořené souborem honiteb s přibližně stejnými vhodnými přírodními podmínkami pro zvěř a určené k chovu určitého druhu zvěře spárkaté, s výjimkou zvěře srnčí, jelence a prasete divokého, nebo jeho místní populace nebo poddruhu či geografické rasy, případně pro vzácné druhy zvěře (tetřev, tetřívek, jeřábek) nebo ohrožené druhy zvěře. U honitby určené pro chov uvedených druhů spárkaté zvěře musí celá její výměra být v oblasti tohoto chovu. Vytvoření oblasti chovu nesmí vést ke zvýšení ekologické zátěže dotčeného území.*“ Zákon o myslivosti rozumí pod pojmem „chov zvěře“ odborné zásahy, směřující především k zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím, k udržování přírodní kvality genofondu zvěře, k cílenému zvyšování chovné kvality zvěře a k úpravě stavů zvěře na optimální stav.

Myšlenka hospodařit myslivecky se zvěří v rámci oblastí chovu vychází ze skutečnosti, že pro cílevědomý chov druhů zvěře s přirozeně velkým migračním areálem jsou zpravidla samostatné honitby svou výměrou zcela nevhodné. Minimální výměra honiteb je zákonem stanovena na 500 ha, což nemůže odpovídat řádnému chovu tlupných druhů zvěře jako jelen evropský, daněk skvrnitý, muflon, sika japonský, kamzík horský, ale ani prasete divokého, u něhož zákon o myslivosti možnost vymezení oblasti chovu paradoxně nepřipouští. Oblast chovu je možno vymezit i pro tzv. vzácné druhy zvěře, jako např. pro koroptev polní, jeřábka lesního a tetřívka obecného.

Institut oblasti chovu je příležitostí pro uživatele honiteb, aby společně organizovali sčítání, na tzv. poradních sborech svých zástupců vypracovávali plány chovu a lovu na jednotlivé honitby z hlediska vhodného množství, poměru pohlaví i věkových tříd, aby uplatňovali k dané populaci zvěře shodné chovatelské zásady při průběžném odstřelu, a to i ve způsobech a kvalitě zimní péče o zvěř, aby společně v době lovu přesouvali (tzv. rebilanční poradní sbory) odstřel zvěře do honiteb, kde dochází k (plánem lovu) nepředvídatelné koncentraci zvěře, a aby dosaženou kvalitu chovu hodnotili společně na přehlídkách trofejí.

Otcové myšlenky oblastí chovu zvěře byli nestoři české myslivosti Doc. Dr. Ing. Josef Nečas a Doc. Ing. Jaroslav Švarc, kteří založili v roce 1958 první oblast chovu s názvem Žďárské vrchy pro jelení zvěř. Oblastí chovu dále přibývalo a jejich plány chovu a lovu celkové a konkrétně do jednotlivých honiteb schvalovala tehdejší státní správa myslivosti. V té době se Okresní myslivecký spolek v Šumperku výrazně podílel na řízení chovu zvěře jelena evropského, daňka skvrnitého, muflona, siky japonského a kamzíka horského v celkem dvanácti oblastech chovu. Za všechny obětavé myslivce si připomeňme alespoň dlouholetého předsedu naší myslivecké komise RNDr. Ctibora Babičku, CSc.

Na jaře 1993 přestaly oblasti chovu v České republice novelou mysliveckého zákona de jure existovat. Okresní úřad Šumperk a OMS Šumperk se společně pokoušeli v 90. letech minulého století koordinovat chov spárkaté zvěře alespoň v rámci tzv. velkých územních celků (VÚC), protože tvorbou nových honiteb se jejich počet téměř ztrojnásobil a průměrná výměra klesla k jednomu tisíci hektarů. Početní stavy spárkaté v období těsně před tvorbou nových honiteb rapidně poklesly a značně se zhoršila věková struktura a poměr pohlaví zvěře. Chovatelská kritéria ustoupila do pozadí, protože hlavním cílem bylo obnovit zastoupení starší trofejové zvěře ve stavech.

Po roce 2000 jsme se dočkali nového zákona o myslivosti, který mj. svěřil krajským úřadům možnost usměrňovat myslivecké hospodaření opět koordinovaně v oblastech chovu zvěře. Určitým nedostatkem je, že oblast chovu může vzniknout a plnit svůj účel pouze tam, kde to držitelé honiteb navrhnou a uživatelé honiteb respektují. S výjimkou zvěře mufloní se přesto postupně obnovily všechny oblasti chovu, které snad mají za uplynulých 15 let podíl na nepochybném zlepšení chovů co do zastoupení trofejové zvěře a její kvality. Méně se podařilo optimalizovat celkové početní stavy zvěře s ohledem na vznikající škody zvěří na lesích a v zemědělství.

Vedle tradičních oblastí chovu spárkaté vznikly v uplynulých letech také oblasti chovu koroptve (jižní část Olomouckého kraje), jeřábka lesního (sever Olomouckého kraje), a zcela unikátní je nadějný pokus o reintrodukcii tetřívka obecného v oblasti chovu horského masivu Králický Sněžník.

Okresní myslivecký spolek Šumperk ve všech mysliveckých otázkách aktivně spolupracuje s Krajským úřadem Olomouckého kraje, a proto společně považují za přínosné popularizovat oblasti chovu zvěře v Olomouckém kraji také na webových stránkách okresního mysliveckého spolku. U oblastí chovu spárkaté zvěře naleznete schematický zákres oblasti chovu se seznamem honiteb, jejich výměrami a normovaným stavem, kritéria chovnosti a názorný vývoj populace za předchozí období na časových řadách jarních stavů a odlovů, porovnaných s normovaným stavem a normovaným lovem (roční produkce mláďat při dodržení normovaného stavu). Oblasti chovu vzácných druhů zvěře jsou prezentovány mapovým zákresem, seznamem honiteb a časovými řadami sčítání chovaného druhu a jeho možných predátorů, které nelze lovit, a také odlovu možných predátorů, které lovit lze.

Myslivosti zdar.

Šumperk, 28. ledna 2021, zpracoval Ing. Miroslav Kvapil, Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení lesnictví